การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเองเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู

The Development of Learning Activities for Enhancing Creative Self-Directed Learning Skills of the Graduate Diploma Program in Teaching Profession Students

รัชกร ประสีระเตสัง*, พินโย พรมเมือง**, นิพพิทา กุลชิต***
Ratchakorn Praseeratesung*, Pinayo Prommuang**, Nippita Kulachit***
มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตขอนแก่น
Sripratum University, KhonKaen Campus
Received: August 9, 2024 Revised: August 28, 2024 Accepted: December 4, 2024

บทคัดย่อ

ปัจจัยที่สำคัญในการที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีความรักในการเรียนรู้ มีทักษะการเรียนรู้และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง คือ ทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเอง (Self-directed learning) การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเองเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู ดำเนินการวิจัยโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบกึ่งทดลอง ด้วยแบบแผนการทดลอง The one group time series design กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา GTP514 การจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 6 ห้องเรียน จำนวนนักศึกษา 180 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเองเชิงสร้างสรรค์ ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่น จากการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์ เท่ากับ 0.82 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาทั้งหมดมีทักษะการเรียนแบบนำตนเองเชิงสร้างสรรค์สูงขึ้นในทุกช่วงระยะเวลาของการประเมิน จากการวัดทั้งหมด 6 ครั้ง โดยการวัดครั้งหลังมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าการวัดครั้งก่อนหน้าทุกครั้ง นั่นคือ นักศึกษามีพัฒนาการทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเองเชิงสร้างสรรค์สูงขึ้น
คำสำคัญ: กิจกรรมการเรียนรู้, ทักษะการเรียนรู้, ทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเองเชิงสร้างสรรค์

Abstract

Factors essential for developing learners' love for learning, learning skills, and desirable characteristics that facilitate continuous learning and self-development include self-directed learning skills. This research aimed to study the effectiveness of organizing learning activities using a model that enhances the creative self-directed learning skills of students in the Graduate Diploma Program in Teaching Profession. The research employed a quasi-experimental design with a one-group time series approach. The target group consisted of students enrolled in the GTP514 course, "Learning and Classroom

Management," in the first semester of the 2023 academic year. This group comprised six classrooms with a total of 180 students. The research instruments included a creative self-directed learning skills assessment scale with five rating levels, a content validity index of 1.00, and a reliability coefficient of 0.82. The statistical methods used included percentage, mean, and standard deviation. The research findings revealed that all students showed a significant increase in creative self-directed learning skills at every assessment interval, with each subsequent assessment yielding a higher average score than the previous one. This indicates that the students' creative self-directed learning skills had improved over time.

Keywords: Learning Activities, Learning Skill, Creative Self-Directed Learning Skill

บทนำ

ความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดการพัฒนาทางด้านการสื่อสารที่ทันสมัย และทำให้การติดต่อสัมพันธ์กันได้อย่างรวดเร็วขึ้น นำไปสู่การผสมผสานความคิด ค่านิยม ตลอดจนวิถีชีวิตความเป็นอยู่ระหว่างมนุษยชาติ การศึกษาจึงทำหน้าที่ในการพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ตลอดจนพัฒนาคนให้ ดำเนินชีวิตได้อย่างมีคุณภาพบนพื้นฐานของความมีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้งทางด้านจิตใจและพฤติกรรมที่แสดงออก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545, 2-6) จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนในปัจจุบันประการหนึ่งคือการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย การอ่านออกการเขียนได้ การคิดเลขเป็น และทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา ทักษะด้านการสร้างสรรค์ และนวตักรรม ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ทักษะด้านความร่วมมือการทำงาน เป็นทีมและภาวะผู้นำ ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศและการรู้เท่าทันสื่อ ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทักษะอาชีพและทักษะการเรียนรู้ และความมีเมตตา กรุณา มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2560)

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เอื้อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย มีความคงทนในการเรียนรู้ ต้องจัดบทเรียนให้เป็นระเบียบ เป็นหมวดหมู่ให้เกิดความหมายต่อผู้เรียน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนจำบทเรียนได้ง่ายและนานขึ้น และให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบนำตนเอง จากความสมัครใจของผู้เรียนไม่มีการบังคับ ให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ รู้จักการแสวงหาความรู้อย่างไม่มีที่สิ้นสุด นำไปสู่การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับที่ Adams (1967: 9) พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียน การสอนโดยใช้การเรียนรู้แบบนำตนเอง (Self-Directed Learning) เป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถรับผิดชอบในการวางแผนการปฏิบัติ และการประเมินผลความก้าวหน้าของการเรียนของตนเอง สามารถถ่ายโอนการเรียนรู้และกระบวนการที่เกิดจากการเรียนจากสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบนำตนเอง (Self-Directed Learning) มีขั้นสอน ได้แก่ 1) การวิเคราะห์ความต้องการเรียน 2) กำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียน 3) การวางแผนการเรียน 4) การแสวงหาแหล่งวิทยาการ และ 5) การประเมินผล ซึ่ง Knowles (1975: 14-17) พบว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบนำตนเอง เป็นการเปลี่ยนแปลงบทบาทและหน้าที่ของ

ครูผู้สอน กล่าวคือ ครูไม่ใช่ ผู้ถ่ายทอดความรู้ แต่จะมีบทบาทเป็นโค้ช (Coach) ที่จะเป็นผู้คอยสร้างความสนุกสนานในการเรียน รวมทั้งเป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) ในการเรียนในชั้นเรียน และจะก่อให้เกิดการสร้างองค์กรความรู้ที่เรียกว่าการเรียนให้รู้จริง อีกทั้งยังสามารถเอาชนะสิ่งเร้าทางลบต่าง ๆได้ (ดวงใจ ชาวโพธิ์, 2559: 1585)

วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตขอนแก่น เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู ซึ่งนักศึกษาที่เรียนจบปริญญาตรีจากหลากหลายสาขาวิชา ส่งผลให้ต้องจัดการเรียนรู้ตัวจริงและประสบการณ์จริง เพื่อให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย (Meaningful-Learning) แต่จากการดำเนินการที่ผ่านมา พบว่า ยังคงมีประเด็นที่น่าสนใจศึกษาต่อยอดว่า การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเองเชิงสร้างสรรค์ที่เน้นการเรียนรู้ที่ให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติ แสวงหาองค์ความรู้ สร้างองค์ความรู้และนำองค์ความรู้ ทักษะไปสู่การสร้างสรรค์นวัตกรรม นั้นเกิดประสิทธิผลอย่างไร

จากการศึกษาแนวคิดการพัฒนาผู้เรียนบนฐานความคิดแบบเติบโต (Growth mindset) ที่มุ่งสร้างความคิดเกี่ยวกับตนเองให้กับนักศึกษาว่า ตนเองสามารถพัฒนาได้ สามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองไปสู่ความสำเร็จได้ตามที่ต้องการ ด้วยการฝึกฝนและสั่งสมประสบการณ์ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ ด้วยความพยายาม มุ่งมั่น ดังนั้นเมื่อนักศึกษามี Growth mindset จะใช้ความพยายามในการปฏิบัติกิจกรรมตามกระบวนการเรียนรู้ของตนเองอย่างหลากหลายจนประสบความสำเร็จในที่สุด (Dweck. 2008., Flores., Lemons. and McTernan. 2011., Dweck. 2012., Weiss. and Fortus. 2013., Rienzo., Rolfe. and Wilkinson. 2015., Alerson. 2017) ประกอบกับแนวคิดเกี่ยวกับการโค้ช สามารถนำมาพัฒนาเรียนรู้แบบนำตนเองของนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพราะการโค้ชบทบาทของผู้สอนในโลกแห่งการเรียนรู้ยุคใหม่ มีบทบาทกระตุ้นการคิดขั้นสูงของผู้เรียน สร้างแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนใช้กระบวนการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนการประเมินและให้ข้อมูลย้อนกลับอย่างสร้างสรรค์แก่ผู้เรียน ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของการเรียนรู้ อันนำไปสู่การมีพฤติกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) (Knight. 2009, Sweeney. 2011, Marzano. 2012., Sobel and Panas. 2012)

ผู้วิจัยในฐานะอาจารย์ผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตขอนแก่น จึงสนใจศึกษาการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเองเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาผู้เรียนบนฐานความคิดแบบเติบโต (Growth mindset) โดยมีอาจารย์ผู้สอนเป็นโค้ชตอบสนองการเรียนรู้ตลอดชีวิตของนักศึกษา

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเองเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู

วิธีดำเนินการวิจัย

ดำเนินการวิจัยโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Design) ด้วยแบบแผนการทดลอง The one group time series design

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครูที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา GTP514 การจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 6 ห้องเรียน จำนวนนักศึกษา 180 คน

2. ขอบเขตด้านตัวแปร

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเองเชิงสร้างสรรค์

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเองเชิงสร้างสรรค์

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ขอบเขตด้านเนื้อหาในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ขอบข่ายเนื้อหาตามคำอธิบายรายวิชา GTP514 การจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน

4. ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ ระหว่าง 9 -31 มีนาคม พ.ศ.2567 (เรียนแบบ Block course ทุกเสาร์-อาทิตย์)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเองเชิงสร้างสรรค์ ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา บทความเกี่ยวกับการสร้างแบบประเมินทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเองเชิงสร้างสรรค์

2. นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการของคำว่า ทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเองเชิงสร้างสรรค์

3. ยกร่างแบบประเมินทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเองเชิงสร้างสรรค์ ฉบับร่างที่1 โดยมีลักษณะเป็น แบบประเมินชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด และข้อคำถามปลายเปิด

4. ตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรง (validity) ของแบบประเมินทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเองเชิงสร้างสรรค์ โดยผู้เชี่ยวชาญที่สำเร็จการศึกษาปริญญาเอกด้านการวิจัยหรือวัดผลประเมินผล จำนวน 3 คน พิจารณาความสอดคล้องระหว่างรายการประเมินกับนิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ จากนั้นคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence: IOC) ของรายการประเมินโดยใช้เกณฑ์เฉลี่ย ≥ 0.5

5. คัดเลือกรายการประเมินที่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด และปรับปรุงแก้ไขรายการประเมินตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และจัดทำทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเองเชิงสร้างสรรค์

6. คัดเลือกรายการประเมินที่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดและปรับปรุงแก้ไข แล้วจัดทำเป็นแบบประเมินทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเองเชิงสร้างสรรค์

7. นำแบบประเมินทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเองเชิงสร้างสรรค์ ไปทดลองใช้กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้ววิเคราะห์คุณภาพด้านความเชื่อมั่น โดยใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์อัลฟา (α - coefficient) มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .82

9. ปรับปรุงแก้ไขและจัดทำแบบประเมินทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเองเชิงสร้างสรรค์ฉบับสมบูรณ์

ขั้นตอนและวิธีดำเนินการทดลอง

1. การดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเองเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู จำนวน 180 คน ด้วยแบบแผนการทดลอง The one group time series design เป็นระยะเวลา 1 เดือน

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ดำเนินการทดลองใช้รูปแบบโดยการประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการอาจารย์ผู้สอนที่เข้าร่วมการทดลองใช้รูปแบบเป็นระยะเวลา 3 ชั่วโมง โดยชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด หลักการ วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ บทบาทผู้สอน บทบาทผู้เรียน และการวัดและประเมินผล และลงมือฝึกปฏิบัติการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยประเมินความรู้ ความเข้าใจและความพร้อมในการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ไปใช้ โดยการประเมินจากแผนการจัดการเรียนรู้และการพูดคุยซักถามอาจารย์ผู้สอน

2.2 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเองเชิงสร้างสรรค์โดยให้อาจารย์ผู้สอนเป็นผู้ประเมินนักศึกษาของตนเอง ตามแนวทางการประเมินตามสภาพจริง เน้นการสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษา เป็นสำคัญ โดยใช้แบบประเมินทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเองเชิงสร้างสรรค์ ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

5 คะแนน มากที่สุด เมื่อนักศึกษาปฏิบัติได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องเป็นวิถีชีวิตตามปกติ

4 คะแนน มาก เมื่อนักศึกษาปฏิบัติได้ด้วยตนเองหลังจากได้รับการเสริมแรงทางบวกจากผู้สอน

3 คะแนน ปานกลาง เมื่อนักศึกษาปฏิบัติหลังจากที่ผู้สอนได้มีการกำกับติดตาม

2 คะแนน น้อย เมื่อนักศึกษาปฏิบัติหลังจากที่ผู้สอนใช้วิธีการวางเงื่อนไข

1 คะแนน น้อยที่สุด เมื่อนักศึกษาปฏิบัติหลังจากที่ผู้สอนออกคำสั่งให้ปฏิบัติ

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเองเชิงสร้างสรรค์ก่อนการใช้รูปแบบ 1 ครั้ง ระหว่างการใช้รูปแบบ 4 ครั้ง และหลังการใช้รูปแบบ 1 ครั้ง รวมทั้งสิ้น 6 ครั้ง

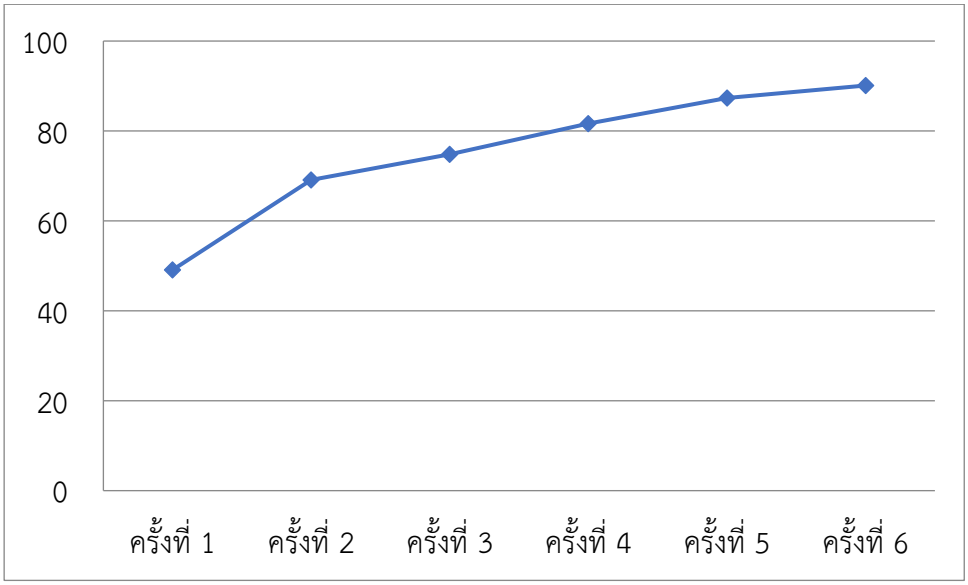
ผลการวิจัย

ผลการศึกษาประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเองเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู รายละเอียด ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการศึกษาประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เสริมสร้างทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเองเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู

ครั้งที่	N	μ	σ	คิดเป็นร้อยละ	แปลความหมาย	ทิศทางการพัฒนา
1	180	2.46	.85	49.11	น้อย	-
2	180	3.46	.74	69.11	ปานกลาง	มีพัฒนาการสูงขึ้น
3	180	3.74	.74	74.78	มาก	มีพัฒนาการสูงขึ้น
4	180	4.08	.69	81.67	มาก	มีพัฒนาการสูงขึ้น
5	180	4.37	.53	87.33	มาก	มีพัฒนาการสูงขึ้น
6	180	4.51	.52	90.11	มากที่สุด	มีพัฒนาการสูงขึ้น

จากตารางที่ 1 พบว่า นักศึกษาทั้งหมดมีทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเองเชิงสร้างสรรค์สูงขึ้นในทุกช่วงเวลาของการประเมิน โดยช่วงระยะเวลาที่ 1 มีผลการประเมินคิดเป็นร้อยละ 49.11 ช่วงเวลาที่ 2 มีผลการประเมิน คิดเป็นร้อยละ 69.11 ช่วงเวลาที่ 3 มีผลการประเมินคิดเป็นร้อยละ 74.78 ช่วงเวลาที่ 4 มีผลการประเมินคิดเป็น ร้อยละ 81.67 ช่วงเวลาที่ 5 มีผลการประเมินคิดเป็นร้อยละ 87.33 และช่วงเวลาที่ 6 มีผลการประเมินคิดเป็นร้อยละ 90.11 ซึ่งมีพัฒนาการสูงขึ้นทุกช่วงระยะเวลา ดังภาพประกอบต่อไปนี้

ภาพประกอบที่ 1 กราฟพัฒนาการของนักศึกษาทั้งหมด

จากภาพประกอบที่ 1 พบว่า นักศึกษาทั้งหมดมีทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเองเชิงสร้างสรรค์จากการวัดทั้งหมด 6 ครั้ง การวัดครั้งหลังมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าการวัดครั้งก่อนหน้าทุกครั้ง นั่นคือ นักศึกษามีพัฒนาการทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเองเชิงสร้างสรรค์สูงขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

ประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เสริมสร้างทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเองเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู มีพัฒนาการสูงขึ้นทุกช่วงระยะเวลา โดยการวัดครั้งหลังมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าการวัดครั้งก่อนหน้าทุกครั้ง นั่นคือ นักศึกษามีพัฒนาการทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเองเชิงสร้างสรรค์สูงขึ้น ทั้งนี้เป็นผลสืบเนื่องมาจาก การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากแรงจูงใจภายในของผู้เรียน ผู้เรียนมีความต้องการเรียนรู้ด้วยความสมัครใจ และมีความรับผิดชอบ ทั้งนี้ทุกคนจึงมีศักยภาพและความสามารถในการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เริ่มจากการวินิจฉัยความต้องการของตนเองว่าต้องการที่จะเรียนรู้ในเรื่องใด มีการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง วางแผนการเรียนรู้อย่างเป็นขั้นตอนและมีความยืดหยุ่น ใช้กระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ อย่างหลากหลาย จัดการตนเองเพื่อบรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ กำกับตนเองในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ ประเมินความก้าวหน้าทางการเรียนรู้ของตนเอง สร้างสรรค์ผลงานที่สะท้อนถึงผลการเรียนรู้ของตนเอง ประเมินผลการเรียนรู้ของตนเองตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ สะท้อนคิดและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับบุคคลอื่น มีการปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ของตนเองให้ดียิ่งขึ้น ผู้เรียนอาจเรียนรู้ร่วมกันกับเพื่อนหรือครู ผู้สอนก็ได้ โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม รับผิดชอบในการเรียนรู้และลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง โดยยึดหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างแท้จริง ให้ความสำคัญกับความสนใจและความต้องการของผู้เรียน สอดคล้องกับแนวคิดของเขมณัฏฐ์ มิ่งศิริธรรม (2552) ที่ระบุว่าการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองควรเริ่มต้นจากการที่ผู้เรียนสมัครใจเรียนรู้ โดยใช้วินัยและความรับผิดชอบ จนกระทั่งเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย รู้จักการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองอย่างไม่มีที่สิ้นสุด ซึ่งนำไปสู่การสร้าง วัฒนธรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) สอดคล้องกับงานวิจัยของพราวเพ็ญธรรม เรืองศรี (2560) พบว่าการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองอย่างรูปแบบการเรียนรู้แบบพลิกกลับ (Flipped Mastery Approach) ที่ผู้เรียนได้กำหนดวัตถุประสงค์ สังเคราะห์บทเรียนนอกห้องเรียน และประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตัวเอง สามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียนรู้ และส่งผลให้มีระดับพัฒนาการของทักษะการเรียนรู้แบบตนเองของผู้เรียนสูงขึ้น งานวิจัยของภัทรภร ผลิตากุล (2561) ที่ว่าการจัดการเรียนรู้แบบนำตนเองสามารถพัฒนาทักษะการคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนได้ และณรงค์ฤทธิ์ ภิรมย์นก (2562) กล่าวว่าการเรียนรู้ที่ผู้เรียนกำหนดเป้าหมายของตนเองว่า ต้องการทำอะไร มีขอบเขตของงานแค่ไหน โดยผู้สอนเป็นผู้กำหนดประเด็นอย่างคร่าว ๆ แล้วให้ผู้เรียนเลือกและลงมือทำในสิ่งที่ตนเองเลือกไว้ โดยวิธีการดังกล่าวช่วยให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น นอกจากนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของกิตติวัฒน์ แฝงบุญ และเศวตาภรณ์ ตั้งวันเจริญ (2566) ที่ศึกษาการพัฒนาทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเองเชิงสร้างสรรค์วิชาสังคมศึกษา เรื่อง วัฒนธรรมทางศาสนา โดยการจัดการเรียนรู้แบบนำตนเองเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอำนาจเจริญ ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเองเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบนำตนเองเชิงสร้างสรรค์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนเฉลี่ยทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเองเชิงสร้างสรรค์ ภายหลังการจัดการเรียนรู้แบบนำตนเองเชิงสร้างสรรค์สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายบุคคล ก็พบว่า นักเรียนมีระดับการพัฒนาการทุกคน โดยอยู่ในระดับสูงไปจนถึงระดับสูงมาก และ 2) นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้แบบนำตนเองเชิงสร้างสรรค์ภาพรวมอยู่ระดับเห็นด้วยมาก ได้แก่ ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ ประโยชน์ที่ได้รับ และกิจกรรมการเรียนรู้ ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1.1 ผู้สอนที่นำกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเองเชิงสร้างสรรค์ไปใช้ ควรปรับให้เหมาะสมกับบริบทของการการจัดการเรียนรู้ เช่น ระดับชั้นของผู้เรียน สาระการเรียนรู้

1.2 การนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ไปใช้ควรใช้ให้เป็นไปตามหลักการและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ผู้สอนควรออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้เป็นไปตามขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้ โดยที่แต่ละขั้นตอนควรเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตามแนวทางของแต่ละขั้นตอน เน้นการแสวงหาและสร้างองค์ความรู้สู่การปฏิบัติ

1.3 ในการนำกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเองเชิงสร้างสรรค์ไปใช้ ผู้สอนควรมีบทบาทเป็นผู้กระตุ้น และส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้กระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายของตนเอง

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การศึกษากระบวนการจัดการเรียนรู้ หรือเทคนิคการจัดการเรียนรู้อื่น ๆ ที่สามารถนำมาใช้ประกอบกับการจัดการเรียนรู้แบบนำตนเองเชิงสร้างสรรค์ เช่น การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) ก็จะทำให้สามารถพัฒนาทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเองเชิงสร้างสรรค์ได้มากขึ้น

2.2 การพัฒนาทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเองเชิงสร้างสรรค์ ต้องใช้ระยะเวลาที่เหมาะสม โดยผู้สอนจะต้องออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบนำตนเองอย่างต่อเนื่องไม่ควรหยุดชะงัก จะทำให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ แบบนำตนเองเชิงสร้างสรรค์ได้

เอกสารอ้างอิง

กิตติวัฒน์ แฝงบุญ และเศวตาภรณ์ ตั้งวันเจริญ. (2566). การพัฒนาทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเองเชิงสร้างสรรค์วิชา สังคมศึกษา เรื่อง วัฒนธรรมทางศาสนา โดยการจัดการเรียนรู้แบบนำตนเองเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอำนาจเจริญ. **วารสารครุทรรศน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี**. 3(2): 49-64.

เขมณัฏฐ์มิ่งศิริธรรม. (2552). การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองบนเครือข่าย: Self-directed Learning on Web-based Learning. **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น**. 32(1): 6-13.

ณรงค์ฤทธิ์ ภิรมย์นก. (2562). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนวิชาคอมพิวเตอร์กราฟิกส์ที่เน้นกระบวนการเรียนรู้แบบนำตนเองของนักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต. **วารสารวิจัยและนวัตกรรมการอาชีวศึกษา**. 3(1): 51-57.

พราวเพ็ญธรรม เรืองศรี. (2560). **การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านผ่านสื่อออนไลน์ที่ส่งผลต่อการนำตนเองของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ภัทรภร ผลิตากุล. (2561). ผลของการใช้แนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเพื่อพัฒนาทักษะการคิดสร้างสรรค์สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีในการจัดการเรียนรู้ดนตรี. **วารสาร Veridian E-**

Journal, Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ. 11(2): 429-444.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2565). **รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเองเชิงสร้างสรรค์**. กรุงเทพมหานคร: เอสบีเค.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579**. กรุงเทพมหานคร: บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

Alerson, L. (2017). Growth Mindset: The Door to Achieving More. https://www.free-ebooks.net/ e-book/Growth Mindset-The-Door-to-Achieving-More/pdf?dl&preview Retrieved, 20 Sep. 2018.

Dweck, C. (2008). **Mindset.** New York, NY: Ballantine Books. Flores., Lemons. and McTernan. 2011.

Dweck, C. (2012). **Mindset: How You Can Fulfill Your Potential**. London: Robinson.

Knight. (2009). **Coaching Approaches & Perspectives**. California: Corwin Press.

Marzano, Robert J. and Simms, Julia. (2012). **Coaching Classroom Instruction: The Classroom Strategies Series**. Bloomington: Marzano Research Laboratory.

Rienzo, C., Rolfe. H., Wilkinson. (2015). **Changing Mindsets: Evaluation Report and Executive Summary**. London: National Institute of Economic and Social Research.

Sobel, Andrew and Panas, Jerold. (2012). **Power questions: build relationships, win new business, and Influence others**. New York: John Wiley & Sons, Incorporated.

Sweeney, Diane. (2011). **Student – Centered Coaching: A Guide for K – 8 Coachers and Principles**. California: Corwin Press.

Weiss. and Fortus. (2013). “School, Teacher, Peers, and Parents’ Goals Emphases and Adolescents’ Motivation to Learn Science in and out of School”. **Journal of Research in Science Teaching**. 50(8): 952 –988.